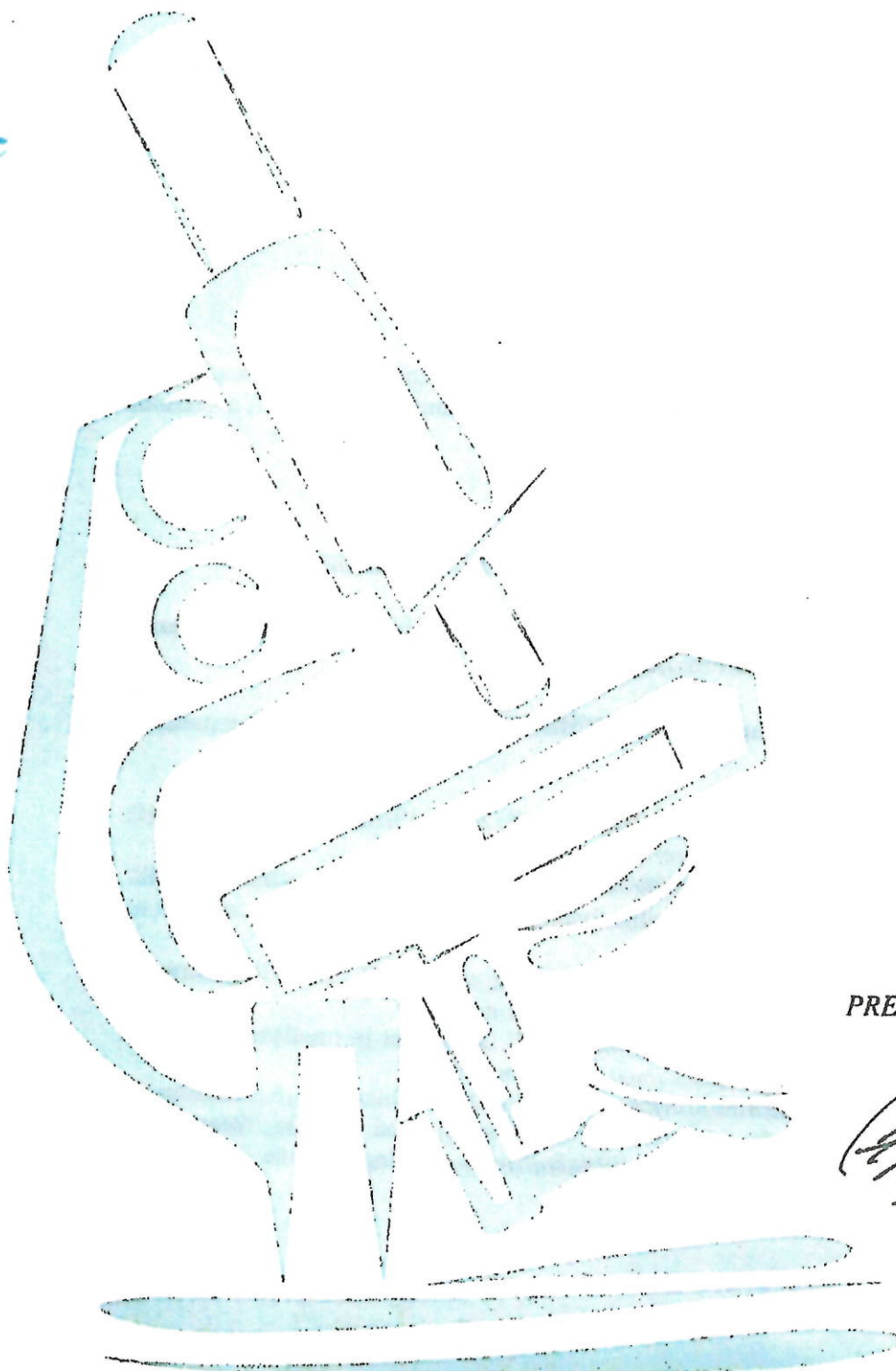

**SODNI IZVEDENEC
ZA FORENZIČNO - KRIMINALISTIČNO
TEHNIČNE PREISKAVE
ROKOPISOV IN PODPISOV**

Dr. Bojan REGVAR
Zgornje Pirniče 32/c
MEDVODE 1215
tel.: 041 844 - 038
tel. IP: 05 971-19-30
fax IP: 05 971-19-31

Odločba o imenovanju za sodnega izvedenca – SU 8/91-61, z dne 8. 10. 1991 in 165-04-229/00, z dne 20.1.2004

**SODNI IZVEDENEC ZA
PREISKAVE ROKOPISOV IN PODPISOV**
Dr. Bojan REGVAR

**SODNI IZVEDENEC
ZA FORENZIČNO - KRIMINALISTIČNO
TEHNIČNE PREISKAVE
ROKOPISOV IN PODPISOV**

Dr. Bojan REGVAR
Zgornje Pirniče 32/c
MEDVODE 1215
tel.: 041 844 - 038
tel. IP: 05 971-19-30
fax IP: 05 971-19-31

Zadeva: *Preliminarna analiza istovetnosti podpisa*
Datum: 14. 2. 2018

Naročnik analize:

Dne 12. 2. 2018 sem prejel naročilo za izdelavo analize istovetnosti podpisa na spornem dokumentu ter primerjalne podpise _____ rojene _____, s stalnim bivališčem _____

V analizi istovetnosti podpisa je bil obravnavan naslednji **SPORNI DOKUMENT**:

A/1 – IZJAVA, z dne 6. 3. 2017. Dokument je predložen v originalni obliki, vsebuje sporni podpis »/ _____ « (1x), v prostoru za podpis stranke.

Za pregled in primerjavo so predloženi naslednji **PRIMERJALNI DOKUMENTI**, s podpisi _____:

B/1 – Zapisnik Upravne enote Koper št. 351-509/2017-35, z dne 19.12.2017. Dokument je predložen v originalni obliki, vsebuje podpis » _____ « (1x).

B/2 – Zapisnik Upravne enote Koper št. 351-509/2017-48 - s priloženo Izjavo, z dne 29.1.2018. Dokument je predložen v obliki fotokopije srednje kvalitete, vsebuje podpis » _____ « (5x).

B/3 – Zapisnik Upravne enote Koper št. 351-509/2017-28, z dne 5.12.2017. Dokument je predložen v originalni obliki, vsebuje podpis » _____ « (1x).

B/4 – Izjava - veza št. 351-509/2017-25, z dne 4.12.2017. Dokument je predložen v obliki fotokopije srednje kvalitete, vsebuje podpis » _____ « (1x).

B/5 – Pogodba o ustanovitvi služnostne pravice, z dne 22.6.2017. Dokument je predložen v originalni obliki, vsebuje podpis » _____ « (1x) in drugi izvod v obliki Notarskega zapisnika o prevzemu priloge notarskega zemljiškoknjžnega predloga, z dne 22.6.2017.

Ovire za izdelavo analize in podajanje mnenja

V spornem gradivu je potrebno upoštevati možnost, da gre za obravnavo podpisa, ki ga je drug pisec namerno preoblikoval zaradi pridobitve materialne koristi oziroma vodenja upravnega postopka. Menim, da je zaradi navedbe o možnosti ponarejanja obravnavani sporni podpis mogoče uvrstiti v standard t.i. »vplivnega rokopisa«, zaradi česar je bilo v analizi upoštevano vso razpoložljivo gradivo in ovire za izdelavo analize.

Izpis spornega podpisa »
vsebuje priimek in ime in zadostno količino individualnih pisalnih posebnosti, kar omogoča podajanje mnenja. Ovire so bile prisotne v fotokopiranosti dela obravnavanih dokumentov.

Razlika v času nastanka spornega gradiva, ki je po datumu nastal leta 2017 in primerjalnih dokumentov, ki so nastali med letoma 2016 in 2018 je do enega leta, kar ne ovira podajanja mnenja. Za pregled so mi bile podane samo obravnavane priloge, ki so bile v procesu izdelave analize v celoti pregledane. V okviru izdelave analize niso bile upoštevane nikakršne izjave, ki bi lahko vplivale na podajanje mnenja. Mnenje je podano na podlagi analize pisalnih značilnosti.

Glede na ovire je bila upoštevana možnost izredne tolerance odklona v pisanju obravnavanih podpisov, zaradi česar je bila izvedena induktivna in deduktivna analiza pisalnih značilnosti pisalnih značilnosti v obravnavanih dokumentih. Zaradi možnosti prenavljanja so posebej pregledane pisalne značilnosti, ki se teže prenavljajo.

Pregled spornega dokumenta s tehničnimi sredstvi

Na obravnavanem spornem dokumentu s pregledom s tehničnimi sredstvi ni mogoče potrditi očitnih sledov uporabe različnih tehnik ponarejanja, niti mogoče potrditi sledov uporabe posebnih pripomočkov, možnosti fotomontaže ali mehanske poškodbe dokumenta, ki bi ovirale primerjavo. Pregled spornega dokumenta s tehničnimi sredstvi, ni pokazal nobenih očitnih posebnosti. Sporni podpis je bil pisan prosto.

Dokument je predložen v obliki fotokopije srednje kvalitete, vsebujejo podpis » «
(1x).
B/6 – Notarski zapis št. SV 214/16, z dne 30.3.2016, s spremljajočimi dokumenti: Prodajna pogodba s klavzulo izvršljivosti; Redni izpis iz zemljiške knjige; Potrdilo o namenski rabi zemljišča; Potrdilo; Energetska izkaznica stavbe. Dokument s prilogami je predložen v obliki fotokopije srednje kvalitete, vsebuje podpis » « (29x samo priimek in 1x celoten podpis).

Glede na pridržek v istovetnost oziroma dvom v istovetnost spornega podpisa s strani je v obravnavi potrebno upoštevati možnost, da je sporni podpis ponarejen oziroma namerno preoblikovan zaradi pridobitve materialne koristi oziroma vplivanja na izid analize istovetnosti.

Upoštevati je potrebno tudi možnost nenamerne spremembe v nastanku obravnavanih podpisov ali vpliva konfliktnih in drugih okoliščin ob samem podpisovanju spornega dokumenta.

Vprašanja naročnika na kateri je treba odgovoriti

Vprašanja na kateri je potrebno odgovoriti, sta povzeti iz naročila za izdelavo analize istovetnosti podpisov, ki sem ga skupaj s prilogami prejel dne 12. 2. 2018.

1. Ali je podpis na spornem dokumentu, napisala ali gre za podpis druge osebe ?
2. Odgovoriti je potrebno tudi na morebitna druga vprašanja stroke, ki bi se pokazala za pomembna pri obravnavani zadevi.

Analiza istovetnosti podpisov je podana v dveh enakih izvodih.

Uporabljene metode in tehnični pripomočki

Analiza istovetnosti podpisov je v tem primeru izvedena po sodobni metodi ugotavljanja istovetnosti rokopisov. V procesu izdelave analize in podajanju mnenja so bila upoštevana vsa sodobna spoznanja iz različnih teorij o ugotavljanju istovetnosti rokopisa ter grafometrične in grafoskopske metode ugotavljanja istovetnosti rokopisa.

Kot tehnični pripomoček so bila uporabljena povečevalna stekla z možnostjo povečave od 200 do 800% z možnostjo osvetlitve in pod UV svetlobo. V analizi pisalnih posebnosti je bil uporabljen stereo mikroskop z možnostjo povečave do 300x in digitalni mikroskop (*Flat Digital Microscope*) s sposobnostjo optične povečave od 65x do 250x z možnostjo prikaza na računalniškemu ekranu s kapaciteto prikaza 2M pixels. V analizi pisalnih značilnosti je bil kot tehnični pripomoček uporabljen elektronski scanner znamke *Canon - CanoScan, Lide 210*, s kapaciteto ločljivosti 4800 x 4800 DPI, s sposobnostjo 48 bitnega ločevanja globine barv.

Analizi je priložen grafični prikaz obravnavanega gradiva.

ANALIZA PISALNIH ZNAČILNOSTI

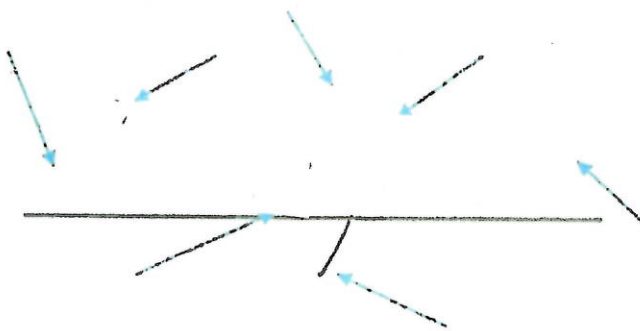
Sporni podpis je napisan s poudarjeno začetnico, ki je čitljiva, s čitljivim srednjim delom in s krajšim iztekom iz končnice imena in priimka. V postavitvi podpisa v pisalni prostor ni posebnosti, glede na specifičen stil pisanja je sporni podpis napisan neposredno pod odtisnjeno ime in priimek na sporni Izjavi in je glede na postavitev primerljiv še z dvema Izjavama v priloženi dokumentaciji, ki sta napisani na isti datum in podpisane s strani drugih oseb.

V primerjalnih podpisih se kaže manjša toleranca odklona. Podpisi so napisani tekoče in brez posebnosti, ki bi kazale na ponarejanje, srednji del podpisa je čitljiv, zaključek podpisa imena in priimka ima manjšo intenzivnost in rahlo izpostavljeno končnico.

Podobnosti v oblikovanosti spornega podpisa in primerjalnih podpisov se izkazuje v obliki črk **imena**: - - (oblika prečne črte zgoraj); - - (oblika vrha črke); - - (poenostavljena črka); - - (specifičen zaključek črke navzdol); v obliki črk **priimka**: - - (postavitev vertikale in prečna črta) - - (pomanjšana oblika in iztek iz črke); - - (oblika zgornjega dela); - - (poenostavljena oblika); - - (specifična oblika zaključka črke z rahlim iztekom navzgor). Druge podobnosti so prisotne tudi v prostorskih in gibalnih pisalnih posebnostih: Oblika tudi drugih črk podpisa priimka in imena ne kaže indikacij odklona, na podlagi katerih bi se lahko izkazalo ponarejenost.

Menim, da je v spornem podpisu mogoče potrditi podobnosti v načinu pisanja, ki izkazujejo, da je zanesljivo sama napisala sporni podpis.

Sporni podpis - na spornem dokumentu, z dne 6. 3. 2017.

Primerjalni podpis - priloga B/1 – Zapisnik Upravne enote Koper

Primerjalni podpis - priloga B/3 – Zapisnik Upravne enote Koper

Primerjalni podpis - priloga B/5 - Pogodba

Podpis strank:

V analizi pisalnih posebnosti je bil uporabljen stereo mikroskop z možnostjo povečave do 300x in digitalni mikroskop (*Flat Digital Microscope*) s sposobnostjo optične povečave od 65x do 250x z možnostjo prikaza na računalniškemu ekranu s kapaciteto prikaza 2M pixels. V analizi pisalnih značilnosti je bil kot tehnični pripomoček uporabljen elektronski scanner znamke Canon - *CanoScan, Lide 210*, s kapaciteto ločljivosti 4800 x 4800 DPI, s sposobnostjo 48 bitnega ločevanja globine barv.

V spornem podpisu, so izkazani znaki izrazite podobnosti z načinom pisanja primerjalnih podpisov v oblikovnih, gibalnih in prostorskih pisalnih posebnostih. Hitrost pisanja, oblikovanost, prostorska razporeditev delov črk in podpisa kot celote, se v spornem podpisu v celoti sklada s primerjalnimi podpisi, kar je dalo podlago za podajanje zanesljivega mnenja.

Na podlagi pregleda predloženih prilog in glede na zastavljeno vprašanje, menim, da gre v primeru obravnavanega spornega podpisa za podpis, ki ga je napisala. To je na podlagi kvalitete in obsega predloženih prilog mogoče potrditi v nivoju popolne gotovosti.

Mnenje je preliminarno in je zasnovano na podlagi primerjave oblikovnih, gibalnih in prostorskih pisalnih posebnosti, iz katerih je mogoče potrditi, da sporni podpis predstavlja originalen podpis. Čeprav gre za preliminarno mnenje, je mnenje mogoče podati mnenje v nivoju popolne gotovosti, saj je pomemben del obravnavanih prilog predložen v originalni obliki, stopnja individualnih posebnosti v načinu pisanja pa je zadostna za podajanje mnenja.

Menim, da je sporni podpis napisan znotraj običajnega načina pisanja, kar je izkazano tudi s kratkim grafičnim prikazu, slednje pa je podlaga za podajanje mnenja.

Zaradi formalne obličnosti, položaja pri pisanju in pomembnosti tovrstnih dokumentov, so delne spremembe v načinu podpisovanja pogosto prisotne, zato vse spremembe niso zanesljiv

znak ponarejanja in v tem primeru pa tudi niso izkazane. Menim, da v tem predmetnem podpisu razlike v načinu podpisovanja niso izkazane, tako da je mogoče potrditi pisca spornega podpisa v nivoju popolne gotovosti.

MNENJE O ISTOVETNOSTI SPORNEGA PODPISA Z NAČINOM PISANJA

Menim, da je na podlagi pregleda oblikovnih, gibalnih in prostorskih pisalnih značilnosti obravnavanih podpisov mogoče potrditi, da je podpis na sporni dokument napisala

Mnenje je podano v nivoju popolne gotovosti.

OBRAZLOŽITEV

Zaradi specifične oblikovanosti in količinske omejenosti obravnavanega gradiva ter zaupanja v podano mnenje je pomembna razjasnitev vprašanja koliko rokopisnih posebnosti je potrebnih za podajanje mnenja. Za podajanje zanesljivega mnenja je potrebna primerna količina in primerna kvaliteta predloženega gradiva. Pri količini gre v osnovi za presojo spodnjega nivoja zadostnosti za podajanje mnenja, ki je odvisna od časa nastanka spornega in primerjalnega gradiva ter sočasno tudi od individualnega oblikovanja obravnavanega rokopisa. Kot primer navajam minimalno količino za podajanje mnenja v primeru analize podpisov, ki ga predstavlja vsaj šest primerjalnih podpisov iz ožjega časovnega obdobja nastanka spornega podpisa, medtem ko gre pri oceni primernosti kvalitete tako za potrebo po obravnavi nepoškodovanih originalnih dokumentov, kot tudi za posebnosti v individualnih pisalnih značilnostih obravnavanega gradiva. Bolj ko je pisava individualna, bolj omogoča podajanje zanesljivega mnenja.

V primeru analize spornega podpisa »
gre za podpis, ki vsebuje individualne pisalnih značilnosti, ki so uporabljene za primerjavo in za podajanje mnenja. Ob izkazanem dvomu v istovetnost podpisa, ki je izkazan s strani so na spornem dokumentu dejansko izkazani znaki pisalnih posebnosti, ki izkazujejo istovetnost.

Za podajanje mnenja je bil odločilen način individualnega oblikovanja posameznih delov obravnavanih podpisov. V analizi je upoštevana možnost namernega prenašanja podpisa, možnost preoblikovanja ter časovna razlika v nastanku obravnavanih dokumentov, pomembno za podajanje mnenja pa je bilo, da je sporni podpis napisan znotraj tolerance odklona, ki je značilen za pisanje

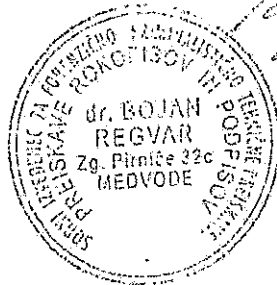
Izrecno poudarjam, da ta preliminarna analiza ne predstavlja ali nadomešča dejanske analize istovetnosti podpisov, ki jo je mogoče izdelati samo na podlagi pregleda celotnega spisa. Iz vašega zaprosila in telefonskega pogovora, je mogoče predvideti, da gre za zadevo, ki je

kompleksna in zahteva natančen odgovor. Za ta namen je vsekakor potrebno pridobiti celoten upravni spis, kljub temu pa menim, da je primerjalnega gradiva dovolj za podajanje mnenja v nivoju popolne gotovosti in menim, da ni možnosti, da bi po pregledu upravnega spisa mnenje spremenil.

Gradivo je za izdelavo mnenja potrebno dopolniti z upravnim spisom, potem pa je mnenje mogoče izdelati v roku enega tedna, račun v tem primeru se izda skladno z določili *Pravilnika o sodnih izvedencih in sodnih cenileh* (Ur. l. RS, št. 88/2010, 1/2012, 6/2012, 35/2013, 50/2015) in (ZPIZ-2. Ur. l. RS št. 96/12) in bo znašal približno od

**SODNI IZVEDENEC ZA
PREISKAVE ROKOPISOV IN PODPISOV**

Dr. Bojan REGVAR

Priloge:

- vse obravnavane priloge v originalni obliki.

Dostavljeno:

- naslovník – priporočeno,
- arhiv tu.